

ÓZBEKSTAN RESPUBLIKASÍ JOQARÍ BILIMLENDIRIW, ILIM HÁM
INNOVACIYALAR MINISTRILIGI

ÁJINIYAZ ATÍNDAGÍ NÓKIS MÁMLEKETLIK
PEDAGOGIKALÍQ INSTITUTÍ

“Tastiyqlayman”
Oqiw isleri boyınsha prorektor w.w.a.
A. Abdiev
2024 - jil

**“QARAQALPAQ ÁDEBIYATÍ TARIYXÍ
(XIX ásir aqırı XX ásir bası)”
PÁNI BOYÍNSHA
SILLABUS**

(kúndizgi bólim ushın)

Bilim tarawı:	100000 – Gumanitar
Tálim tarawı:	110000 - Pedagogika
Tálim baǵdarı:	60111500 –Ana tili hám ádebiyatı (Qaraqalpaq tili hám ádebiyatı)

MODUL/ PÁN SILLABUSÍ**Túrkiy tiller fakulteti****60111500 –Ana tili hám ádebiyatı (Qaraqalpaq tili hám ádebiyatı)**

Pán atı	Qaraqalpaq ádebiyatı tariyxı (XIX ásir aqırı XX ásir bası)
Pán túri	Májbúriy
Pán kodı	QarAT208
Jıl	4
Semestr	4
Tálim forması	Kúndizgi
Shımǵıwlar forması hám semestrlerge ajratılǵan saatlar	120
Lekciya	30
Ámeliy shımǵıwlar	-
Laboratoriya shımǵıwları	-
Seminar	30
Óz betinshe tálim	60
Kredit muǵdarı	4
Bahalaw forması	Imtixan
Pán tili	Qaraqalpaq

Pánniń maǵseti (PM)

PM1	Talabalarǵa qaraqalpaq ádebiyatı tariyxı XIX ásir aqırı XX ásir basındaǵı qaraqalpaq ádebiyatınıń rawajlanıw barısı, usı dáwir ádebiyatı wákilleri, dóretiwshiliginiń ideyalıq-tematikalıq, kórkemlik ózgeshelikleri haqqında teoriyalıq bilim, kónlikpe hám túsiniqlerin rawajlandırıwdan ibarat.
-----	--

Pándi ózlestiriw ushın zárúr baslanǵısh bilimler

1	Erte dáwir qaraqalpaq ádebiyatı tariyxı
2	Qaraqalpaq ádebiyatı tariyxı (XVIII-XIX ásir)

Tálim nátiyjeleri (TN)

	<i>Bilimi jaǵınan</i>
TN1	XIX ásir aqırı XX ásir basındaǵı qaraqalpaq ádebiyatınıń rawajlanıw barısı haqqında bilimge iye bolıwı kerek;
TN2	XIX ásir aqırı XX asir basındaǵı qaraqalpaq ádebiyatı shayırlarınıń ádebiy xızmetleri, qıssaxanlıǵı haqqında bilimlerdi iyelewi kerek;
TN3	XIX ásir aqırı XX ásir basındaǵı qaraqalpaq ádebiyatı wákilleri dóretiwshiliginiń ideyalıq-tematikalıq, kórkemlik ózgeshelikleri haqqında teoriyalıq túsiniqlerge iye bolıwı kerek;
TN4	XIX ásir aqırı XX asir basındaǵı qaraqalpaq ádebiyatında shayırlar aytısınıń rawajlanıw baǵdarları boyınsha bilimge iye bolıwı kerek;
	<i>Kónlikpe jaǵınan</i>
TN5	XIX ásir aqırı XX ásir basındaǵı qaraqalpaq ádebiyatınıń rawajlanıw barısı haqqında bilimge iye boladı;
TN6	XIX ásir aqırı XX asir basındaǵı qaraqalpaq ádebiyatı shayırlarınıń ádebiy xızmetleri, qıssaxanlıǵı haqqında bilimlerdi iyeleydi;
TN7	XIX ásir aqırı XX ásir basındaǵı qaraqalpaq ádebiyatı wákilleri dóretiwshiliginiń ideyalıq-tematikalıq, kórkemlik ózgeshelikleri haqqında tereń teoriyalıq bilimlerdi ózlestiredi
TN8	XIX ásir aqırı XX asir basındaǵı qaraqalpaq ádebiyatında shayırlar aytısınıń ózgesheliklerin úyrenedi.

Pán mazmunı

Shınıǵıwlar forması: lekciya (L)	
L1	XIX ásir aqırı XX ásir basındaǵı qaraqalpaq ádebiyatına kirisiw
L2	Annaqul Mámbetxoja ulınıń ómiri hám dóretiwshiligi
L3	Qulmurat Qurbanalı ulınıń ómiri hám dóretiwshiligi
L4	Bekjan Nurım ulınıń ómiri hám dóretiwshiligi
L5	Sıdıq Toqpan ulınıń ómiri hám dóretiwshiligi
L6	Ábdıqádir Bekimbet ulınıń ómiri hám dóretiwshiligi. «Qızketken» shıǵarması
L7	Qorazbek Razbek ulınıń ómiri hám dóretiwshiligi
L8	Qazı Máwlik Bekmuhammed ulınıń ómiri hám dóretiwshiligi
L9	Jańabay Qaratay ulınıń ómiri hám dóretiwshiligi
L10	Omar shayır Súyirbek ulınıń ómiri hám dóretiwshiligi
L11	Sapiwra shayır Jayılbek qızınıń ómiri hám dóretiwshiligi
L12	Ayapbergen Musaevtıń ómiri hám dóretiwshiligi
L13	Abbaz Dabılovtıń ómiri hám dóretiwshiligi
L14	XIX ásir aqırı XX ásir basındaǵı qaraqalpaq ádebiyatında shayırlar aytısınıń rawajlanıwı
L15	XIX ásir aqırı XX ásir basındaǵı qaraqalpaq ádebiyatında shayırlar aytısınıń rawajlanıwı
Shınıǵıwlar forması: seminar (S)	
S1	XIX ásir aqırı XX ásir basındaǵı qaraqalpaq ádebiyatınıń tematikası hám janrları
S2	Annaqul shayır dóretpeleriniń tematikası
S3	Qulmurat shayır lirikasınıń tematikası
S4	Begjan shayır dóretpeleriniń tematikası
S5	Sıdıq shayır dóretpeleriniń tematikası
S6	Sıdıq shayır lirikasında tariyxıy temanıń sáwleleniwi
S7	Abdıqádir shayır lirikasınıń tematikası
S8	Qorazbek shayırdıń dóretiwshiiinde táriplik shıǵarmalar
S9	Qazı Mawlik shayır lirikasınıń tematikası
S10	Janabay shayır lirikasınıń tematikası
S11	Omar shayır lirikası, lirikasınıń izertleniwi
S12	Sapiwra shayır lirikasınıń tematikası
S13	Ayapbergen shayır lirikasınıń tematikası
S14	Abbaz shayır lirikasınıń janlıq ózgesheligi
S15	XIX ásir aqırı XX asir basındaǵı qaraqalpaq ádebiyatında shayırlar aytısınıń rawajlanıw barısı

Óz betinshe tálim (ÓТ)		saat
1.	Seminar sabaqlarǵa tayarlıq kóriw hám úyge tapsırmalardı orınlaw	35
2.	Mashqalalı máseleler (keys) dúziw	10
3.	Berilgen tema boyınsha esse jazıw	5
4.	Konferenciyaǵa tezis tayarlaw	6
5.	Berilgen dáreklerdi awdarmalaw	4

Tiykargı ádebiyatlar

1	Пахратдинов Ә. XIX әсир ақыры XX әсир басындағы қарақалпақ әдебияты тарийхы. –Нөкис, «Қарақалпақстан», 1996. – 308 б.
2	Пахратдинов Ә., Өтемуратова Х. XIX әсир ақыры XX әсир басындағы қарақалпақ әдебияты тарийхы. (хрестоматия) –Нөкис, «Қарақалпақстан», 1995. - 316 б.

Qosımsha ádebiyatlar

1	Мирзиёев Ш.М. Танқидий таҳлил, қатъий тартиб-интизом ва шахсий жавобгарлик – ҳар бир раҳбар фаолиятининг кундалик қондаси бўлиши керак. .- Тошкент, “Ўзбекистон” 2017.
2	Пахратдинов Ә Аббаз шайырдың көркемлик дүньясы. Оқыў қолланба. -Нөкис, «Қарақалпақстан», 2009. -256 бет.
3	Халық шайырлары. Нөкис, «Қарақалпақстан», 1982, -216 б
4	Пирназаров А. XX әсир екинши ярымы XX әсир басындағы қарақалпақ әдебияты. –Нөкис, “Билим”, 1996.
5	Давлетов Б. XX әсир басындағы қарақалпақ әдебиятында жанрлық формалар мәселеси. Нөкис, 2005, -22 В.
6	Давлетов Б. Қарақалпақ әдебияты тарийхын изертлеўде текстологиялық жумыстың әҳмийети. –Нөкис, 2006, 24 б.
Internet saytları	
1. www.tdpu.uz 2. www.pedagog.uz 3. www.ziyonet.Uz	

Talabalardıń pán boyınsha ózlestiriw kórsetkishin qadaǵalawda tómendegi ólshemler usınıs etiledi:

Kreditlerdi alıw ushın talabalar;

Pange tiyisli teoriyalıq hám ámeliy túsiniklerdi tolıq ózlestiriw, pikirlew, talqı nátiyjelerin tuwrı ózlestire alıw, úyrenilip atırǵan procesler haqqında ózbetinshe pikir júritiw hám baqlaw ushın berilgen wazıypa hám tapsırmalardı orınlaw, juwmaqlawshı qadaǵalaw boyınsha jazba jumısın tapsırıw.

Talabardı bahalaw tártibi

Bahalaw tártibi óz ishine qadaǵalaw túrin (aralıq, kúndelik hám juwmaqlawshı) qamtıp aladı. Talabardıń ózlestiriw dárejesi tómendegishe jol menen bahalanadı.

Dárejesi	Ballar (procent)	Reyting	
A+	95-100 ball	4.5	Ayrıqsha
A	90-94 ball	4.0	
B+	85-89 ball	3.5	Júdá jaqsı
B	80-84 ball	3.0	
C+	75-79 ball	2.5	Jaqsı
C	70-74 ball	2.0	
D+	65-69 ball	1.5	Shártli ótti
D	60-64 ball	1.0	
F	59 ball hám onnan tómen	0.0	Ótpedi

Ballardıń bólistiriliwi

Aralıq qadaǵlaw - 30 ball
Kúndelik qadaǵalaw -20 ball
Juwmaqlawshı qadaǵalaw -50 ball
Jámi: 100 ball

Talabalardıń ózlestiriwin bahalaw ólsehemleri

«A+», «A», «B+» baha: talaba materialdı erkin túrde tez ózlestiredi: qátelerge jol qoymaydı; Shınıǵıwlarda belsene qatnasadı. Sorawlarǵa tolıq ham anıq juwap beredi.

«B», «C+», «C» baha: talaba materialdı jaqsı ózlestirgen, onı logikalıq jaqtan sáwlelendire aladı; Shınıǵıwlarda belsene qatnasadı; Sorawlarǵa tolıq ham anıq juwap beredi, biraq onsha áhmiyetli bolmaǵan qátelerge jol qoyadı.

«D+», «D» baha: tiykarǵı materiallardı biledi, biraq anıq sáwlelendiriwge qıynaladı; sorawlarǵa juwap beriwde anıqlıq ham tolıqlıq jetispeydi, materiallardı usınıwda ayırım qáteliklerge jol qoyadı; kommunikaciya procesinde qıyınshılıq sezedi.

“D” (ótpedi) baha: materiallardı ózlestirmegen; sorawlarǵa juwap bere almaydı; Shınıǵıwlarǵa qatnaspaydı.

Talabalardı bahalawda tómendegiler esapqa alınadı:

- Shınıǵıwlardaǵı qatnas (Sabaqqa qatnas);
- Shınıǵıwlarda belsendilik hám dóretiwshilik;
- Tiykarǵı hám qosımsha materialların ózlestiriw;
- Ózbetinshe tálim boyımsha tapsırmalardı óz waqtında orınlaw;
- Qadaǵalawdıń barlıq túrlerin óz waqtında orınlaw.

Pán oqıtıwshısı haqqında maǵlıwmat

Avtor:	Ktaybekova Z. – filologiya ilimleri boyınsha filosofiya doktori (PhD), úlken oqıtıwshı
E-mail:	ktaybekova77@mail.ru
Jumıs ornı:	Ájiniyaz atındaǵı Nókis mámleketlik pedagogikalıq institutı, Qaraqalpaq ádebiyatı kafedrası
Pikir bildiriwshiler:	J.Nizamatdinov – QMU, “Qaraqalpaq ádebiyatı” kafedrası docenti, filologiya ilimleriniń kandidati T.Eshmuratova - NMPI akademiyalıq liceyi “Qaraqalpaq tili hám ádebiyatı” páni oqıtıwshısı

Usı Sillabus Ájiniyaz atındaǵı Nókis mámleketlik pedagogikalıq institutı oqıw-metodikalıq Keńesiniń 2024 – jıl “28” 06 № 11 sanlı májilis bayanlaması menen tastıyqlanǵan.

Usı Sillabus Qaraqalpaq ádebiyatı kafedrasınıń 2024 – jıl “19” 06 № 11 sanlı májilis bayanlaması menen maqullanǵan.

Oqıw-metodikalıq basqarma baslıǵı:

Túrkiy tiller fakulteti dekanı:

Qaraqalpaq ádebiyatı kafedrası baslıǵı:

Dúziwshi:

A.Abdiev

B.Davletov

S.Kazaxbaev

Z.Ktaybekova